

Ziņojums par autobusu pasažieru tiesībām

*(saskaņā ar 2011. gada 16. februāra Regulas Nr. 181/2011 par autobusu pasažieru tiesībām
29. pantu)*

Ziņojuma periods (01.01.2021.-31.12.2022.)

Rīgā, 2023

SATURS

1. Pārskats par Regulā Nr. 181/2011 noteiktām autobusu pasažieru tiesībām	3
2. Regulas Nr. 181/2011 piemērošana Latvijā.....	3
3. Valsts izpildstrukturā	4
4. Soda sankcijas par Regulas Nr. 181/2011 nosacījumu neievērošanu	4
5. Autoostu norādīšana (regulas Nr. 181/2011 12. pants).....	5
6. Pieejamība un informēšanas pasākumi.....	5
7. Cita informācija.....	6

1. Pārskats par Regulā Nr. 181/2011 noteiktām autobusu pasažieru tiesībām

- 1.1. Regulas Nr. 181/2011 mērķis ir visās dalībvalstīs autobusu pasažieriem nodrošināt līdzvērtīgu aizsardzības un palīdzības līmeni, īpašu uzmanību, pievēršot personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.
- 1.2. Pasažieru tiesības:
 - 1.2.1. Tiesības uz nediskriminējošiem pārvadājuma nosacījumiem;
 - 1.2.2. Tiesības uz informāciju (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.3. Tiesības uz kompensāciju un palīdzību negadījumos (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.4. Tiesības turpināt braucienu, mainīt maršrutu un saņemt atlīdzību brauciena atcelšanas vai būtiskas kavēšanas gadījumā (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.5. Tiesības uz palīdzību atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanas gadījumā (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.6. Pasažieru ar invaliditāti un pasažieru ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesības, kas sevī ietver:
 - 1.2.6.1. tiesības piekļūt transportam bez papildus maksas (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.6.2. tiesības saņemt īpašu palīdzību (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 1.2.6.3. tiesības saņemt kompensāciju par pazaudētiem vai sabojātiem pārvietošanās palīglīdzekļiem.
 - 1.2.7. Tiesības iesniegt sūdzības pārvadātājiem un valsts izpildiestādēm.

2. Regulas Nr. 181/2011 piemērošana Latvijā

- 2.1. Regulas Nr. 181/2011 normas piemēro uz pasažieriem, kas izmanto regulāros pasažieru pārvadājumus, kuriem pasažieru iekāpšana un/vai izkāpšana vieta atrodas Eiropas Savienības dalībvalsts robežās un kuru plānotais attālums ir 250 km vai vairāk.
- 2.2. Pamatojoties uz Regulas Nr. 181/2011 2. panta 4. punktu, līdz 2021. gada 28. februārim Latvijā attiecībā uz iekšzemes pasažieru regulāriem autobusu pārvadājumiem tika noteikts minētās regulas piemērošanas atbrīvojums, izņemot tās 4. panta 2. punktu, 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 16. panta 1. punkta "b" apakšpunktu, 16. panta 2. punktu, 17. panta 1. un 2. punktu, 24., 25., 26., 27. un 28. pantu.
- 2.3. Regulārajiem starptautiskajiem pārvadājumiem maršrutos uz trešajām valstīm Regulu Nr. 181/2011 piemēro no 2021. gada 1. marta.
- 2.4. Regulu Nr. 181/2011, izņemot tās 9. līdz 16. pantu, 17. panta 3. punktu, IV, V un VI nodaļu, piemēro pasažieriem, kas izmanto neregulāros pārvadājumus, kuros sākotnējā pasažieru iekāpšanas vieta vai galīgā izkāpšanas vieta atrodas dalībvalsts teritorijā.

3. Valsts izpildstruktūra

3.1. Saskaņā ar Autopārvadājuma likuma 5.¹ panta pirmās daļas 9. un 10. apakšpunktu un Regulas Nr. 181/2011 28. panta nosacījumiem, VSIA „Autotransporta direkcija” ir noteikta kā neatkarīga valsts izpildiestāde, kas:

3.1.1. atbild par Regulas Nr. 181/2011 izpildi attiecībā uz regulārajiem pārvadājumiem;

3.1.2. nodrošina pasažieru sūdzību pārskatīšanu, kuras nav atrisinātas ar pārvadātāju.

VSIA „Autotransporta direkcija” darbojas, kā apelācijas izpildiestāde.

3.2. Informācija par izskatītām sūdzībām:

Gads	Saņemto sūdzību skaits	Sūdzības būtība (aizskartās pasažieru tiesības)	Komentāri
2021. gada 1. janvāris - 2021. gada 31. decembris.	7	Tiesības saņemt biļetes cenas atlīdzību atcelta brauciena gadījumā (Regulas Nr. 181/2011 19. panta 4. punkts).	<i>Divas sūdzības ir izskatītas apelācijas kārtībā, un pārvadātāji ir atlīdzinājuši pasažieriem biļetes cenu. Piecas sūdzības par gadījumiem, kuros nav piemērojama Regula Nr. 181/2011 vai pārvadātāja atbildība nav konstatēta.</i>
2022. gada 1. janvāris - 2022. gada 31. decembris.	3	Tiesības saņemt biļetes cenas atlīdzību atcelta brauciena gadījumā (Regulas Nr. 181/2011 19. panta 4. punkts).	<i>Trīs sūdzībās nav ievērota Regulā Nr. 181/2011 noteiktā kārtība pasažierim vispirms vērsties pie pārvadātāja.</i>

4. Soda sankcijas par Regulas Nr. 181/2011 nosacījumu neievērošanu

4.1. Soda sankcijas:

4.1.1. Eiropas Kopienas atļaujas un Eiropas Kopienas atļaujas kopijas darbības apturēšana līdz sešiem mēnešiem;

4.1.2. Eiropas Kopienas atļaujas un Eiropas Kopienas atļaujas kopijas anulēšana;

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

- 4.1.3. Licences kartītes un licences darbības apturēšana līdz sešiem mēnešiem;
- 4.1.4. Licences kartītes un licences anulēšana;
- 4.1.5. Līgumos par pasažieru pārvadājumiem paredzētās soda sankcijas (brīdinājums un naudas sodi).

4.2. Statistiskā informācija par piemērotām soda sankcijām:

Gads	Piemēroto sankciju skaits	Soda sankciju piemērošanas pamatojums	Komentāri
2021.gada 1. janvāris - 2021. gada 31. decembris	0		
2022. gada 1. janvāris -2022. gada 31. decembris	0		

5. Autoostu norādīšana (regulas Nr. 181/2011 12. pants)

AS „Rīgas Starptautiskā autoosta” pārskata periodā ir vienīgā autoosta Latvijā, kura sniedz atbalstu personām ar funkcionālajiem traucējumiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām¹. AS “Rīgas starptautiskā autoosta” ir viens no svarīgākajiem transporta mezgliem valstī. Tās pamatdarbība ir pakalpojumu sniegšana pasažieriem un sauszemes pasažieru pārvadātāju firmām. Autoostas attiecības ar pārvadātājiem regulē savstarpēji noslēgtie līgumi, kuru nosacījumi pamatojas uz Latvijas Republikas likumiem, Ministru kabineta noteikumiem un citu valsts institūciju normatīvajiem aktiem. Informācija par palīdzības sniegšanas iespējām un kārtību ir atrodama: <http://www.autoosta.lv/pakalpojumi/pakalpojums-personam-ar-ipasam-vajadzibam/>.

Autotransporta direkcija, veicot iesniegumu izvērtēšanu maršruta atļaujas izsniegšanai pasažieru regulāriem starptautiskiem pārvadājumiem, viens no izvērtējamiem elementiem ir pārvadātāja noslēgtais līgums ar pieturvietas īpašnieku vai valdītāju par maršrutā iekļauto pieturvietu Latvijas teritorijā izmantošanu, kurā jābūt iekļautiem arī pasažieru tiesību aspektiem.

6. Pieejamība un informēšanas pasākumi

Informācija par pasažieru tiesībām un kontaktinformācija ir ievietota neatkarīgās valsts izpildiestādes VSIA „Autotransporta direkcija” mājaslapā: [Autobusu pasažieru tiesības | Autotransporta direkcija \(atd.lv\)](#).

¹ https://transport.ec.europa.eu/system/files/2023-01/designated_bus_terminals_2023-01-11.pdf

Lai pārlicinātos kā Latvijā reģistrētie starptautiskie pasažieru pārvadātāji sniedz informāciju autobusu pasažieriem par viņu tiesībām, Autotransporta direkcijas speciālisti izlases veidā ir auditējuši pasažieru pārvadātāju mājas lapas un biļetē ietverto informāciju un par konstatētajām nepilnībām ir informējuši attiecīgo pārvadātāju. Pēc tam ir veikta atkārtota izvērtēšana, lai pārlicinātos, ka nepilnības novērstas.

7. Cita informācija

7.1. Iesniegumu, t. sk. sūdzību, var iesniegt, aizpildot **šo veidlapu**:

7.1.1. personīgi iesniedzot Vaļņu ielā 30 (3.stāvs), Rīgā, darba dienās no plkst. 8.30 līdz 16.30;

7.1.2. pa pastu - rakstot Autotransporta direkcijai Vaļņu ielā 30, Rīgā, LV-1050;

7.1.3. pa e-pastu – sūtot ar drošu elektronisko parakstu parakstītu iesniegumu uz e-pasta adresi info@atd.lv;

7.1.4. izmantojot Autotransporta direkcijas e-pakalpojuma formupublico pakalpojumu portālā www.latvija.lv;

7.1.5. izmantojot Autotransporta direkcijas oficiālo **e-adresi**.

Valdes priekšsēdētājs

A. Caune

Valdes locekle

S. Mjakuškina

Ziņojumu sagatavoja:

Valsts SIA "Autotransporta direkcija"

Juridiskās daļas jurists

Juris Pētersons, 67686492

Juris.petersons@atd.lv